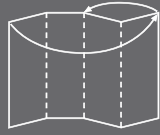

Deze 4 pagina's
kunt u vouwen
tot een folder!

Wandel
ROUTE

Informatie

Wandelroutes

Nationaal Park De Alde Feanen is één van de pronkjuwelen van It Fryske Gea. Een uniek, waterrijk laagveengebied van zo'n 4000 hectare. Ooit werd het betiteld als onland waar bewoners een armoedig bestaan hadden. De nieuwe natuur in een oud gebied met meren, petgaten, stripen, rietlanden, veenplassen, trilvenen en moerasbossen heeft gezorgd voor een grote rijkdom aan planten en dieren. Niet voor niets is het aangewezen als Natura 2000-gebied. Kenners bestempelen het als één van de mooiste moerasgebieden van Noordwest Europa.

Wandelroutes

Er zijn volop wandelmogelijkheden, van korte routes aan de hand van paaltjes tot een lange afstandswandeling. Rode paaltjes markeren de korte routes. Pontjes zorgen voor verbinding over het water.

Aangepast schoeisel

In natte perioden zijn hoge schoenen of laarzen aan te raden.

Honden

Zijn aangelijnd toegestaan.

Bezoekerscentrum

Op een leuke manier kennismaken met het natuurgebied kan in het informatiecentrum.

Adres: Koaidyk 8a, 9264 TP Earnewâld.
Telefoon: 0511 539618

Openingstijden: Half april t/m september én tijdens schoolvakanties dagelijks van 10.00 – 17.00 uur.

Excursies

Onder begeleiding van een enthousiaste natuurgids De Alde Feanen verkennen? It Fryske Gea biedt tal van excursies. Voor bijvoorbeeld een familiefeest of een bedrijfsuitje zijn 'excursies op aanvraag' te boeken. Voor de jeugd worden regelmatig middagen georganiseerd waarin ze spelenderwijs meer leren over de natuur.

Kijk voor meer informatie op:
www.itfryskegea.nl/eropuit
www.np-aldefeanen.nl

It Fryske Gea
Postbus 3
9244 ZN Beetsterzwaag
Tel. (0512) 38 14 48
E-mail info@itfryskegea.nl
Website www.itfryskegea.nl

Wandelroutes in pronkjuweel De Alde Feanen

Stukje wilde natuur in het hart van Fryslân
en een mooie oase van rust en natuurschoon.

- water toegankelijk voor vaart
- water niet toegankelijk voor vaart
- bos
- riet en struweel
- grasland

Legenda

- Natuurroute ca. 5 kilometer
- Natuurroute ca. 11 kilometer
- Natuurroute ca. 20 kilometer
- i bezoekerscentrum NP De Alde Feanen
- 🐦 vogelkijkhut
- 👁️ uitkijktoren
- 🚗 Locatie crash Lancaster
- 🌪️ Amerikaanse windmolen
- 🚲 fietsveerpont
- 🍽️ horeca
- P parkeerplaats
- 🏕️ camping

Headamsleat

Wikelslân

Reid om 'e Krite, Wikelslân en Fjirtich Mêd. De namen behoren bij de deelgebieden aan de noordoostkant van Nationaal Park De Alde Feanen. Het is nieuwe natuur in een oud gebied met meren, petgaten, stripen, rietlanden, veenplassen, trilvenen en moerasbossen. Een uitgestrekt laagveengebied van It Fyske Gea in het Lage Midden van Fryslân. Ooit werd het betiteld als onland waar bewoners een armoedig bestaan hadden. Tegenwoordig is het een schitterend natuurgebied. Eén van de pronkjuwelen van It Fryske Gea. Een stukje wilde natuur in het hart van Fryslân. Als Natura 2000-gebied is het hele gebied van levensbelang voor dieren en planten, maar ook de mens vaart wel bij deze oase van rust en natuurschoon.

Fotografie: Shutterstock, Dico de Klein, Henry Spruyt

1 Wikelslân

Dit is één van de meest pure stukjes moeras. Voor Europa zijn de moerasbossen met veenmossen zeldzaam. Nieuwe kaden zorgen ervoor dat het winterregenwater tot in de zomer wordt vastgehouden. Flora en fauna profiteren van dit beheer, zoals de ooievaars.

2 Reid om 'e Krite

In 2005 is de herinrichting van de deelgebieden aan de noordoostkant gestart. De nieuwe inrichting wierp al vrij snel haar vruchten af. Natte rietlanden, moeras en veenplassen vormen een ideale biotoop voor zeldzame vogelsoorten die elders zijn verdwenen zoals roerdomp, baardmannetje, blauwborst en waterral. De bruine kiekendief zweeft hier vaak in de lucht.

3 Petgaten en legakkers

Door het graven van nieuwe petgaten ontstond er weer ruimte voor vissen en specifieke moerasvogels. De grond die is gebruikt voor het maken of ophogen van legakkers doet dienst als werk- en wandelpad.

4 Uitkijktoren Earnsleat

Het uitzicht vanaf de uitkijktoren in de Reid om 'e Krite is fenomenaal. Het geeft een impressie van de uitgestrektheid en de bijna vrije horizon van het Friese landschap in vervlogen tijden. Je kunt er als een vogel over het gebied kijken.

5 It Eibertshiem

In It Eibertshiem broeden jaarlijks meerdere paren ooievaars. Ze zijn van dichtbij te bewonderen en te fotograferen.

6 Fjirtich Mêd

Dit deel is als laatste heringericht tot een natuurgebied met plassen, oude petgaten, bossen en heel veel rietlanden. Door het waterpeil te verhogen wordt de ontwikkeling van veenmosrietland gestimuleerd.

Rietzanger / Reidsjonger

7 Veenmosrietlanden

Deze zeldzame en beschermde vegetatie komt voor in laagveengebieden. Veenmosrietlanden ontstaan door het verlanden van petgaten met riet. Jarenlang rietbeheer zorgt voor een voedselarme rietkragge die steeds dikker wordt. Door de invloed van regenwater ontstaat een zure vegetatie met veenmossen en andere bijzondere soorten als zonnedauw, varens en rietorchis.

Rietorchis / Hantsjekrûd

Waterral / Wetterhintsje

8 Lytse Mear

In dit gebied heeft de eerste natuurontwikkeling in De Alde Feanen plaatsgevonden. Er zijn nieuwe petgaten gegraven en de waterhuishouding is aangepast. Samen met de Jan Durkspolder vormt Lytse Mear een belangrijke schakel van de Ecologische Hoofdstructuur. Het zorgt voor een natuurlijke verbinding tussen De Alde Feanen en de natuurgebieden bij De Feanhoop.

9 Jan Durkspolder/Westersanning

Van moeras naar hooiland (healân) en weer terug naar een natuurgebied met rietvelden, moerassen, struweel, grasland en open water. De geschiedenis van de Jan Durkspolder en de Westersanning. Door cyclisch peilbeheer – in de winter land onder water zetten en in het voorjaar bemalen – ontstond 250 hectare natuurgebied met een rijkdom aan planten, vogels en andere dieren.

10 Uitkijktoren Romsicht

Een prachtig uitzicht over de Jan Durkspolder. En wie weet is de zeearend te spotten. Deze bijzondere vogel leeft in dit gebied.

11 Headammen

Met het pontje naar de overkant van de Wijde Ee.

Vogelkijkhutten

Langs de routes staan vijf vogelkijkhutten. Jaarrond broeden, rusten of foerageren honderden soorten vogels in De Alde Feanen. Ze profiteren van de enorme variatie in het gebied. Voor krakeend, snor, waterral, rietzanger, baardmannetje, porseleinhoen en niet te vergeten roerdomp is het nieuw ontwikkelde moeras een ideaal broedgebied. De mystieke roerdomp verschuilt zich bij voorkeur in het oude riet zodat hij met zijn geelbruine kleur niet opvalt.

Otters

De aanwezigheid van otters in De Alde Feanen toont aan dat het water na allerlei maatregelen weer schoon genoeg is. De kans om ze te zien is overdag klein, maar hun sporen - pootafdrukken en spraints - zijn wel te ontdekken, vooral in najaar en winter. Voor de otter zijn onder diverse wegen verschillende faunapassages gemaakt. Otters en ook andere dieren maken er dankbaar gebruik van.

Plantenwereld

Met ruim 450 plantensoorten is de flowerewereld hier zeer rijk.